

Handläggare
Christina Koistinen
Telefon: 08-50830198**Till**
Kyrkogårdsnämnden
12 juni 2024

Remiss - Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, KS 2023/682

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2023/682

Förvaltningens förslag till beslut

Kyrkogårdsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stads miljöprogram har reviderats enligt uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2023. Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet innehåller 18 delmål som preciserar den strategiska inriktningen.

Programmet har i denna revidering getts en mer kommunikativ karaktär för att tillgängliggöra programmet för stadens medarbetare och för stockholmarna. Förslaget till nytt miljöprogram har tagits fram av grupper från olika delar av Stockholms stad under ledning av kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB.

Kyrkogårdsförvaltningen ställer sig positiv till revideringen av miljöprogrammet 2030.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Miljöprogram 2030 för Stockholms stad till kyrkogårdsförvaltningen för yttrande senast den 20 juni 2024.

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, samtliga facknämnder och samtliga stadsdelsnämnder med flera.

Ärendet

Stockholms stads miljöprogram har reviderats enligt uppdrag i kommunfullmäktiges budget för 2023. Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som slår fast mål inom de sju

områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet innehåller 18 delmål som preciserar den strategiska inriktningen. Programmet har i denna revidering getts en mer kommunikativ karaktär för att tillgängliggöra programmet för stadens medarbetare och för stockholmarna.

De sju målen är:

En rättvis och inkluderande omställning – handlar om hur miljö- och klimatarbetet ska bidra till ett mer jämlikt samhälle.

Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck - tar avstamp i Parisavtalet och det ansvar som en stad som Stockholm förväntas ta. Stockholm ska bli klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040 genom kraftigt minskade utsläpp och koldioxidlagring.

Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem - innebär att stadens växter och djur ska leva i livskraftiga populationer och den biologiska mångfalden och den blågröna infrastrukturen ska stärkas.

Ett klimatanpassat Stockholm - handlar om att stärka stadsmiljöns motståndskraft med hänsyn till ett varmare och mer nederbördsrikt klimat.

Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm - användningen av materiella resurser och energi behöver bli mer effektiv. Konsumtionen behöver vara inom hållbara nivåer och resurser behöver cirkulera i stället för att gå till energiutvinning.

Ett giftfritt Stockholm - handlar om att förekomsten av skadliga ämnen behöver minska för att inte vålla hälso- och miljömässiga problem.

Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö - innebär att utsläppen från framförallt trafiken minskar så att luftkvaliteten förbättras och bullret från trafiken minskar.

För att lyckas med klimat- och miljöarbetet behövs en bredd av verktyg och utvecklade arbetssätt. Följande beskrivs i miljöprogrammet: Inköp, Samverkan, Kommunikation samt Innovation, digitalisering och lärande.

Miljöprogrammet är integrerat i stadens överordnade system för ledning och uppföljning av all verksamhet och ekonomi. Varje år görs en uppföljning av måluppfyllelsen. Under 2027 ska en mer omfattande halvtidsuppföljning och politisk uppföljning

genomföras för att säkerställa att staden är på rätt väg för att nå målen 2030.

Förslaget till miljöprogram föreslås få en programperiod fram till 2030 och har tagits fram av brett sammansatta grupper från olika delar av Stockholms stad under ledning av kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB. I arbetet har representanter från flertalet nämnder och bolagsstyrelser inom staden deltagit och bidragit med expertkunskap inom olika fokusområden.

Nuvarande miljöprogramms målstruktur och perspektiv ligger i huvudsak fast även i förslaget till kommande miljöprogram. Kopplingen till Agenda 2030 har stärkts så att det tydliggörs att miljöarbetet även behöver främja den sociala och ekonomiska hållbarheten. Innebörden av en rättvis omställning har tydliggjorts och inarbetats i programmet. De utvecklade arbetssätt som nuvarande miljöprogram lyfter fram har precisrats ytterligare. Stadens kvalitetsprogram har i tillämpliga delar vägts in i miljöprogrammet.

Miljöprogrammets mål och delmål har utvecklats utifrån miljötillståndet i staden, internationella överenskommelse och nationella mål, målsättningar i kommunfullmäktiges budget för 2023 samt erfarenheter från uppföljning av innevarande miljöprogram.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i förvaltningschefens stab i samverkan med förvaltningens avdelningschefer. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 3 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kyrkogårdsförvaltningen ställer sig positiv till revideringen av miljöprogrammet 2030. Det är ett viktigt dokument som säkerställer att miljöperspektivet beaktas i alla stadens verksamheter.

Kyrkogårdsförvaltningen ser det som positivt att revideringen av programmet getts en mer kommunikativ karaktär. Programmet behöver tillgängliggöras för stadens medarbetare och för stockholmarna. Stadens kommunikation är en viktig del av stadens arbete som kan skapa acceptans och engagemang för den förändring som behöver ske.

Arbetet inom stadens begravningsverksamhet präglas av hög medvetenhet kring aspekter som kan påverka klimatet och miljön och det pågår ett strukturerat miljöarbete avseende utsläpp, resursförbrukning och vård- och utveckling av biologiska värden.

Kyrkogårdsförvaltningen har ett uttalat mål att gå från fossilfri till klimatneutral drift och att i närtid bli en klimatpositiv del av Stockholms stad. Detta mål skall uppnås bland annat genom fortsatt och utökad satsning på solceller, elmaskiner, biokolanvändning, egen produktion av växter, all skötsel i egen regi och kompetensutveckling av medarbetare.

Förvaltningen föreslår att kyrkogårdsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Göran Höglund
Tf förvaltningschef
Kyrkogårdsförvaltningen

Bilaga

Miljöprogram 2030 för Stockholm stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Göran Höglund, T f förvaltningschef	2024-04-19